

Japanin Todelliset Kasvot

“Auringonnousun maasta”, Japanista, lienee useimmilla lukijoistamme käsitys, että se on mah- tava teollisuusmaa ja myöskin militarisesti luettava ensimmäisten maailman suurvaltojen joukkoon. Ruotsalainen kirjailijatar Freda Utley, joka on tutkinut Japanin oloja, on kirjoittanut niistä mielen- kiintoisen kirjan “Japan—Feet of Clay” — Savi-jalkainen Japani — jonka sisällöstä Alf Ahlberg on kirjoittanut tyhjentävän kuvauksen tukholmalaisessa Dagens Nyheter-nimisessä lehdessä. Koska kuvaus mielenkiintoisella tavalla paljastaa sen horjuvan perustan, jolle Japanin militarinen “mahta- vuus” on rakennettu — häikäilemättömän riistojärjestelmän, jonka johdosta suurin osa Japanin työtätekevistä väestöstä elää mitä suurimmassa kurjuudessa — niin julkaisemme tässä siitä lyhennel- lyn suomennoksen.

YLEENSÄ pidetään melkein kiistämättömänä dogmina, että Japani on tulevaisuuden maa, joka on päättänyt tulla Aasian herraksi ja jolla on voimaa toteuttaa tämä päätöksensä. Usketaan, että se on sodassa voittamaton ja kuvitel- laan, että se jääväämättömästi, päämäärästään tie- toisena ja menestyksellisesti tulee toteuttamaan imperialistiset suunnitelmansa. Sen suunnatonta teknillistä varustautumista ihmetellään ja luul- laan, että se on taloudellisella alalla äärimmäisen vaarallinen kilpailija länsimaille.

Tällaisia kuvitelmia lietsoo järjestelmällinen, taitava japanilainen propaganda. Pikamatkailija ei haltioitu ainoastaan sen sotilaallisesta, vaan myös- kin teollisesta kehityksestä. Hän saa nähdä laukis- tehtaita ja muita nykyajan sinunauksen tuloksia ja jättää maan siinä uskossa, että siellä on käynnissä nopea ja voimakas teollisuuden elpyminen. Ja tehdäkseen lopun kaikista ympärikiertävistä hu- huista, että tämä elpyminen saavutetaan teollisuus- työväen häikäilemättömällä riistämällä, lähete- tään maailmaan tulvimalla kuvia iloisista japani- laisista työmiehistä ja työntekijättäristä, valoisista tehdashuoneistoista, niihin kuuluvista puutarhois- ta, kylpyhuoneista, urheilukentistä ja muista mu- kavuuksista.

Niiden, joilla on moisia kuvitelmia nykyaikai- sesta Japanista, pitäisi ehdottomasti lukea edellä mainittu kirja. Kirjailijatar Freda Utley on epäile- mättä tavattoman hyvä nousevan auringon maan tuntija; hän on monivuotisen oleskelunsa aikana siellä tutkinut olosuhteita ja hän esittää selviä ja kiistämättömiä syitä väitteidensä tueksi. Mah- dollisesti on hänen kuvauksensa hiukan tendensi- mäinen, mutta joka on tutustunut siihen, ei voi millään ehdolla pitää kiinni tavanmukaisesta ja

panilaisten olojen kuvauksesta. Kaikesta päätel- len hän on oikeassa, ja jos niin on, merkitsee se sitä, että lukijan on monessa kohden tarkistettava käsitystään yleismaailmallisesta tilasta.

Japani on kansainvälisissä suhteissa tärkeä te- kijä ja sen voimasta taikka heikkoudesta riippuu paljon vastaisuudessa. Onko Japani se vahva, voittamaton maa, joka on tuleva maailman her- raksi tai ainakin pystyvä näyttelemään samaa osaa Aasiassa, jota Englanti esittää Euroopassa? Vai onko se vain jättiläisbluffi, hirviö savijaloilla, jo- ka menisi rikki ja vajoaisi kasaan ensimmäisessä va- kavammassa yhteenotossa? Freda Utley asettuu jälkimmäiselle kannalle. Vaikkapa Japanin soti- laallinen voima näyttäisikin ulkoapäin lujalta, niin sen taloudellinen kestävyys on niin vähäinen, sen teollisuus ja maanviljelys niin takapajulla, sen raaka-ainepuute ja ulkomaan kauppavaihdosta riippuvaisuus niin ilmeinen, sen sisäinen tila niin heikko, että se ei voisi kestää muutamaankin viikkoon pitkittyvää kauppasaartoakaan, vielä vähemmän todellista sotaa laajemmissa mittasuhteissa.

“Todellinen Japani on,” sanoo kirjailijatar, “maa, jossa on puoliksiinälkiintyneitä talonpoikia, jossa on pitkiä työpäiviä tekeviä aina nälkäisiä lapsia niin kuin Englannissa vuosisata sitten; jos- sa on omaisuusoloihin katsomatta orjuudessa elä- viä naisia, joiden viehättävät kimonot ovat kuin pilkantekoa heidän elämänsä kurjuudesta; missä on työläisiä ilman oikeutta järjestäytyä ammatil- lisesti taikka poliittisesti voidakseen parantaa kes- kiaikaista elintasaan; missä on naisia, jotka raa- tavat kaivoksissa niin kuin juhdat; missä on hi- kinen kotiteollisuus, jossa naiset ja lapset työsken- televät 14—15 tuntia päivässä muutaman sentin päiväpalkalla; missä on tungokseen asti täydet

vankilat, joissa tunnustukseen pakotetaan aasialaisilla kidutusmenetelmillä; missä on murhaajajärjestöjä, jotka harjoittavat esteettömästi toimintaansa poliisin estämättä; missä on poliittisesti myrkyttynyt ilmapiiri, rikkauden ja köyhyyden äärimmäiset vastakohtat, jatkuva yhteiskunnallinen jännitys ja vallankumouksellinen kuohunta. Todellinen Japani on kuin noidan kattila, täynnä kurjuutta ja vääryyttä, katkeruutta ja kostonjanoa, hysteriaa ja chauvinismia, jatkuvia taisteluita maanomistajien ja vuokraajien kesken, samoin työnantajien ja työntekijäin, monopooliyhtymäin ja pienteollisuuden ja myöskin miesten ja naisten, vanhojen ja nuorten kesken.”

Todistusaineisto, jolla Freda Utley tukee näitä väitteitään, antaisi oikeastaan aihetta vieläkin jyrkempiin syytöksiin. Mutta seuraavatkin tosiasiat jo puhunevat puolestaan selvää kieltä.

Japani kärsii tärkeimpien raaka-aineiden pulaa olkoonpa sitten kysymyksessä teollisuus rauhan taikka sodan aikana. Voittoa ja häviötä ei nyky-aikaisessa sodassa ratkaista yksinomaan, eikä edes ensi kädessäkään pelkällä sotavoiman suuruudella ja taistelukyvyllä, vaan se riippuu paljon enemmän siitä, kuinka kykenevä maa on huolehtimaan elintarpeista, raudasta, hiilestä ja öljystä.

Kaikissa näissä suhteissa on Japanin asema lohduton. Maa, joka tahtoo näytellä Idän Britannian osaa, ei kykene tuottamaan harkkorautaa enempää kuin puolet Belgian tuotantomäärästä ja hiiltä vain seitsemännosen osan siitä, mitä Englanti tuottaa. Öljyn saanti on aivan mitätön, eikä maalla ole mitään edellytyksiä teräksen tuotantoon.

Ilman ulkomaisten apua ei Japanilla ole mitään mahdollisuuksia valmistaa koneita, jotka ovat teollisuudelle välttämättömiä, samoin kuin sotavälineisiin, laivanrakennukseen, auto- ja lentokoneiteollisuuteen. Vain 20 prosenttia maan öljykulutuksesta (rauhan aikana) saadaan omista lähteistä ja 35 prosenttia suolan tarpeesta. Raakasilkki on ainoa huomattava vientitavara. Mutta sekin viehdään enimmäkseen raakana, sillä Yhdysvallat, joka on tärkein vientimaa, on asettanut ylivoimaisen korkean tullin silkkikankaalle. Aasian maat taas eivät pysty ostamaan suurempia määriä Japanin silkkituotannosta. Sitäpaitsi Japani joutuu vaihtamaan silkkinsä Yhdysvalloissa puuvillaan, jota sillä itsellä ei ole. Japani joutuu näinollen kokonaan riippuvaiseksi Yhdysvaltain suosiosta. Mutta

Yhdysvallat voivat aivan hyvin tulla toimeen ilman Japanin kauppaa.

Teknillisessä suhteessa Japanin teollisuus on kokonaan takapajulla. Voidaan liioittelematta sanoa, että se on samalla asteella kuin Eurooppa ennen teknillistä vallankumousta noin sata vuotta sitten. Suurin osa teollisuustyöstä suoritetaan vielä lihasvoimin, mutta missä koneitakin jo käytetään, on se vielä jotakuinkin merkityksetöntä länsimaiseen teollisuuteen verraten. Japanin teollisuustuotanto nousee hiukan yli Puolan tuotannosta, vaikka asukkaita on melkein puolta enemmän ja jää vähän jälkeen Belgian tuotannosta, jonka asukasluku on kahdeksan kertaa pienempi. Suhdeluku vuotta kohden japanilaisen ja amerikkalaisen työläisen välillä on 2.2 ja 36.0. Tämä pitkistä työpäivistä huolimatta.

Onko japanilaisen työ kallista? Siihen voidaan vastata sekä myöntävästi että kieltävästi. Huolimatta tavattoman alhaisista palkoista, tulee työ tuotantokustannuksiin verraten kalliiksi länsimaisessa mielessä. Japanin mahdollisuudet kilpailla länsimaisilla markkinoilla ovat sen vuoksi hyvin pienet. Eihän mikään maa voi nälkiintyä rajattomasti ja Japanissa tämä järjestelmä on jo ehtinyt katkeamispisteeseen. Feodaalikaudella oli tavallista, että japanilaiset talonpojat myivät tyttäriään geishoiksi tyttötaloihin. Tämä liike jatkuu keskeytyttä yhä edelleenkin, mutta nyt avaa teollisuus lisää mahdollisuuksia naisten ja lasten kaupalle. Ja se on yleensä edullisempaa. Tyttötalot ostavat uhrinsa kerta kaikkiaan kun taas teollisuudessa naisen työstä tehdään sopimus vuodeksi kerrallaan. Ja kun kurjuus ja nälkä maaseudulla on jatkuva, ovat talonpojat vero- ja velkataakkojen puristuksessa pakotetut myymään tyttäriään teollisuuden palvelukseen. Olkoon sitten kysymys tyttötalosta taikka teollisuudesta, ei työllillä ole itsellään minkäänlaista määräämisvaltaa, vaan isä tekee sopimuksen heidän puolestaan ja nostaa palkan kokonaan tai osaksi itselleen. Maalaisväestö muodostaa näin ollen teollisuustyöväen reservin ja kun työläisiä on aina kylliksi saatavissa, eivät työväestön palkat pääse lainkaan nousemaan. Pikemminkin viime aikoina ovat palkat laskeneet monilla teollisuusaloilla.

Mutta maatyöläisten asema on vieläkin kurjempi kuin teollisuustyöläisten. Työvälineet ovat kokonaan alkeelliset ja enemmän kuin toinen puo-

li talonpojan tuloista menee maanomistajalle maan vuokrasta. Ja kun kansa jatkuvasti lisääntyy, muodostuvat elämisen mahdollisuudet entistä kurjemmiksi. Nälänhätä onkin tämän tästä vieraana maaseudulla, pakottaen nälkiintyneet haamut siirtymään kaupunkeihin apua etsimään. Vuositain lukuisat leskeksi jääneet nälkiintyneet naiset epätoivoissaan surmaavat lapsensa ja itsensä kun valtio ei ole pystynyt heitä avustamaan.

Kaikista viranomaisten suorasukaisista toimenpiteistä huolimatta yhteiskunnallinen tyytymättömyys kasvaa päivä päivältä, eivätkä veriset yhteisnotot ole enää mitään harvinaisuuksia, vaan kuuluvat melkein päiväjärjestykseen. Radikalisuus leviää maanalaisia teitä ja yhä lukuisimmat ihmiset näkevät taloudellisessa vallankumouksessa vaihtoehdon nykyisille nurinkurisuuksille. Marxin, Engelsin ja Leninin kirjoitusten levittäjiä vangitaan, mutta niitä kuitenkin enimmäin luetaan, ei ainoastaan työläisten ja talonpoikain keskuudessa, jotka ovat enimmäkseen lukutaidottomia, vaan myöskin ylioppilaiden, professorien ja opettajienkin piireissä. Vankilat ovat täynnä ihmisiä, jotka ovat levittäneet "vaarallisia ajatuksia". V. 1934 oli näiden vankien joukossa yhdeksän korkeimpien tuomioistuimien tuomaria. Erään mikadon sukulaisen ruhtinaan tytär Iwakura vangittiin samoista syistä, yritti itsemurhaa, mutta epäonnistui. Kuten aikoinaan tsaarin Venäjällä, tavataan vallankumouksellisia Japanissakin aateliston keskuudessa. Jos tahtoo nähdä näytteitä sankaruudesta Japanissa, sanoo Freda Uteley, niin niitä saa nähdä radikalien joukossa. Siellä eivät auta mitkään tukahduttamisyrietykset. Ei auta sekään, että uhrautaan miljoonia yeniä opetuksen kontrolliin nuorten suojelemiseksi "vaarallisilta ajatuksilta". Ei auta vaikka hallitus kieltää yhteiskuntatieteiden opetuksenkin (joiden katsotaan olevan yhtä marxilaisuuden kanssa).

Eräessä suhteessa on kuitenkin olemassa periaatteellinen ero Japanin ja Venäjän vallankumouksen välillä. Japani ei ole vielä elänyt vuotta 1905, ei ole kärsinyt häviötä sodassa. Monet vielä toivovat, että tilanne voidaan pelastaa valloittamalla Kiinan rikkauudet — mikä tietysti merkitsisi orjuutta ja kurjuutta tässä maassa. Japani on ollut voitokas, se on voinut tehdä bluffia menestyksensä, sillä sen voitot eivät riipu sisäisestä voimas-

ta, vaan siitä, että sillä on ollut heikko vastustaja. Elleivät länsimaat olisi ottaneet tätä bluffia täydestä, olisi Japanin imperialismi ollut jo loppunut aikoja sitten. Japanin aseellinen rynnäkkö voitaisiin helposti estää ilman sotaa. Taloudelliset toimenpiteet olisivat kylliksi riittävät. Englannin ja Yhdysvaltain lyhytaikainen yhteistoiminta olisi ainoa välttämätön toimenpide. Japani tekisi vararikon muutamassa viikossa, jos Yhdysvallat kieltäytyisi ostamasta raakasilkkiä ja Englanti pysähdyttäisi puuvillakankaiden tuonnin Intiaan ja muihin dominioihin. Melkein puolet Japanin valtion tuloista menee sotavarustuksiin ja suuri osa velkojen korkoihin. Joka vuosi täytyy ottaa uusia lainoja, että voitaisiin täyttää kuilua valtion tulojen ja menojen välillä. Sitäpaitsi Japani on jo kuluttanut loppuun kaikki pääomareservit, jotka on koottu kolmenkymmenen vuoden kuluessa.

Voidaan siis pitää kyseenalaisena, eikö taloudellinen ja yhteiskunnallinen luhistuminen jo tapahtu ennen kuin maa on ehtinyt saada tuloja viimeisistä valloituksistaan ja aivan varmasti se tulee tapahtumaan siinä tapauksessa, että se joutuu rahallisiin vaikeuksiin länsimaiden kanssa.

Mutta tragedia viimeisen viiden vuoden kuluessa on ollut se, että kun Yhdysvallat vuonna 1932 pyysi Englannin yhteistoimintaa estääkseen Japanin valloitusaiheet Manchukuossa ja Kiinassa, ei Englanti suostunut tähän. Taas kun Englanti vuosina 1935-36 yritti taivuttaa Yhdysvaltoja yhteistoimintaan kanssaan vahvistaakseen Kiinan kansallista hallitusta, vetäytyi tämä puolestaan kuorensa.

Länsivallat eivät kuitenkaan tule olemaan yhtä edullisessa asemassa Japania vastaan. Jos Japani saa vapaasti ottaa haltuunsa Kiinan hiili- ja rauta-kaivokset ja ryöstää Kiinan miljoonat, tulee se todellakin saamaan vähitellen sotilaallisesti voittamattoman aseman, joka sillä oikeudettomasti on jo kuviteltu olevan. Historiahan on monesti osoittanut, että mikä alussa on ollut bluffia, on lopulta toteutunut. Ja silloin on myöhäistä enään katua.

— *Luonnon mitä korkein vallitseminen, mitä tietoisin järjestelmällisyys, yhteisyys, vapaus ja edistävyyttä, mitä voimme ajatella — sellainen on uuden teollisen järjestelmän yleinen piirre.*